

MADA KUU : KANISA KAMA BEHEWA « WAGON » LINALO SUKUMWA KUELEKEA KUSUDI LA MUNGU : WAJIBU WA KILA KIZAZI

Lengo la Somo :

- a) Kufunua kuwa kazi ya Mungu ni ya vizazi, si ya mtu mmoja.
- b) Kuwafanya watumishi wajione kama wasukumaji wa kusudi, si wakazi wa behewa.
- c) Kuamsha roho ya kujitoa, utii, na uaminifu kwa kazi itakayovuka maisha yetu.

SEHEMU YA MSINGI WA UFUNUO :

Behewa ni nini : Katika lugha ya kifaransa inaitwa WAGON ni kile kinacho beba abiria ao kinabeba mizigo. Halafu kuna sasa kifaa cha kuvuta ao kukogota nacho ni machine inayokuwa na dereva ndani yake.

Treni inatembelea kwenye RELI zake reli ndio mwelekeo wa TRENI yaani RELI ndizo zinapatia Treni kule inako kwenda.

Treni inapofika kule inakwenda kile watu wanacho tegemea kwa treni sio machine ya dereva, lakini kile treni inabeba ao kile inacho wafikishia, ndicho kitu cha maana. Yaani kile kilichoko ndani ya behewa. Leo nitazungumzia kanisa kama vile behewa inayosukumwa kwenye reli, na kuelekea kule kwenye hatima yake, kanisa inayosukumwa kwenye reli ikiwa inabeba, ao kusafirisha kusudi la mpaka kwenye hatima yake.

Reli ya kanisa ina anzia edeni inasafirishwa na itaishia katika Yerusalemu mpya. Kanisa kama behewa yenye inabeba kusudi la Mungu, inasafirishwa kwa kusukumwa kwenye reli ambao ndio mpango wa mungu hadi itakapofika kule inako elekea. Kanisa linapitia vipindi tofauti saba likiwa na jina linalo endana na kundi la wasukumaji amabao walikuwepo wakisukuma ili liweze kufikia kule hatimani mwake.

- 1- Kipindi cha kwanza wasukuma behewa walikuwa adamu na eva. Kipindi cha bila zambi.
- 2- Kipindi cha pili wasukumaji behewa ni Nuhu kina enoke kipindi hicho kinaitwa kipindi cha zamiri
- 3- Kipindi cha utawala wasukuma behewa ni Nimrodi
- 4- Kipindi cha Ahadi wasukumaji Ibrahimu Isaka na Yakobo.
- 5- Kipindi cha Sheria, wasukumaji ni Musa, Yoshua, Waamzi, wafalme makohani, na manabii.
- 6- Kipindi cha neema wasukumaji ni Yesu mitume, na sisi, watumishi
- 7- Kipindi cha saba kipindi cha dhiki kuu, wasukumaji ni 144m Malaika na mashahidi wawili.

Treni ya mpango wa mungu inasafirishwa kwenda Yerusalemu mpya, halafu behewa ni kanisa kusudi itoke hapa kwenda kule inabidi wawepo wasukumaji, yaani watumishi wa mungu ambao wanaweka mikono juu ya behewa na kulisukuma mpaka lifikiwe kule kwenye hatima yake. Wanaitwa GOLLIM (waviringishaji) kuviringisha ni (GAA-AL) (rouler) mwa 29 :3 kwa hio lina viringishwa na Kusudi behewa lifike kule linaenda. Wasukumaji lazma watumie nguvu nyingi na kutoka jacho nyingi, na kupata shida nyingi, huku wakitumia akili nyingi ili Behewa liweze kusafiri.

(K.P.1) KANISA CHOMBO KILICHOCHAGULIWA TANGU ASILI KUSAFIRISHA KUSUDI LA MUNGU HADI HATIMA YAKE

1. KANISA LIKO NDANI YA MPANGO WA MILELE, SI MPANGO WA BAADAYE

efeso 1 : 4-5 “Kama alivyotuchagua katika yeye kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu...”

Ufunuo : kanisa lilikuwa ni mpango wa Mungu kabla Adamu hajakuwepo : (ufu 13 :8) Yesu alikufa kabla misingi ya ulimwengu kuwepo. Kabla Adamu kufanya dhambi, Mungu tayari alikuwa na watu walioteuliwa ndani ya Kristo hao ndio kanisa kwa mpango wa milele.

☞ Hii ina maana : Kanisa halikuja kwa sababu dunia iliharibika, ila kanisa lilikuja kwa sababu Mungu alikuwa na kusudi la kudhihirisha utukufu wake kupitia watu, tangu asili, hadi milele.

2. KANISA LILIKUWA NDANI YA “SHAURI LA MUNGU” (ETERNAL COUNSEL)

Efeso 3 :11 “Kwa kadiri ya kusudi la milele alilokusudia katika Kristo Yesu...”

Kwa Kigiriki : **Prothesis tōn aiōnōn** = mpango uliowekwa kabla ya nyakati.

Ufunuo wa kina : Kusudi la Mungu halikusubiri historia ianze, historia yote ilianza ili kusudi la Mungu lipite ndani yake. ☞ Na chombo cha kusafirisha kusudi hilo ndani ya historia ni kanisa. Efeso 1 : 22-23 japo yesu kristo ni kichwa cha kanisa lakini : kama vile bila kichwa mwili haufai, na ndivyo bila mwili kichwa hakifai. Bila mwili, kichwa hakiwezi kushika, kwenda, kugusa. Yesu ni kichwa na kanisa ni mwili, ☞ Bila kanisa,

kusudi la Kristo halina chombo cha kutembea nacho duniani. Hivyo kanisa ni behewa ambalo Kristo analitumia kusafirisha mapenzi yake katika mataifa, na kuendelea hadi hatimani.

Lengo la Mungu ni kupitia kanisa maifa yote yamsujudie Mungu, ufu 7 :9 haishie hapo kisha badaye kupitia kanisa apatikane bibi arudi wa kristo. Efeso 3 :10, Ufu 21.

3. HII NDIO SABABU KANISA LAZIMA LISONGE, LISIKAE :

Ufunuo wa kina : Chombo kilichotengenezwa kusafirisha, kikikaa mahali pamoja, kinakuwa kinakwenda kinyume na kusudi lake. ☞ Kanisa lisilotuma, lisiloinjilisha, lisiloandaa vizazi, linakuwa behewa lililosimama njiani. Na kusudi la Mungu linachelewa kwa sababu ya kutosonga kwa kanisa.

Kusonga mbele mu Kigiriki ni :

- **PROCHOREO**= kutembea kutoka sehemu kwenda nyingine, kufanya mwendo wa mbele.
- **PROKOPTO**= kusonga kwa matokeo mazuri ya juu kuliko ya mwanzo, kukuwa katika kuwa na maendeleo ya kiroho. Filipi 1 :12

TAMKO LA KINABII LA KUFUNDISHA : Kanisa ni chombo cha milele kilichoingizwa ndani ya historia, ili kusudi la mbinguni lifike duniani, na kutoka duniani lirudi kwa Mungu katika utukufu. Ndiyo maana kila kizazi lazima kisukume, maana chombo hakikuumbwa kusimama, bali kusafirisha.

(K.P.2) KANISA KAMA BEHEWA LINALOBEBA KUSUDI LOTE LA MUNGU

Kanisa si abiria tu wa mpango wa Mungu, bali ni chombo alichokichagua kubeba, kusafirisha na kudhihirisha kusudi lake duniani. Kanisa ni chombo cha kimungu, Mat 16 :18 “Nitalijenga kanisa langu” Ufunuo : Kanisa halikuzaliwa kwa mahitaji ya jamii, lilizaliwa kutoka kwenye mpango wa milele wa Mungu. ☞ Kama behewa linavyotengenezwa mahsusi kubeba mzigo, ndivyo kanisa lilivyoundwa mahsusi kubeba kusudi la Mungu.

2. KANISA NI BEHEWA LA MAMBO YA MBINGUNI YANAYOSAFIRI DUNIANI

Yoh 20 :21 “Kama Baba alivyonituma mimi, nami nawatuma ninyi.” Yesu alibeba kusudi la Baba. Sasa kanisa linabeba kusudi la Kristo.

☞ Hii ni kama : Baba → Yesu (injini ya ufunuo) Yesu → Kanisa (behewa la kusudi) Kanisa → Dunia (uwanja wa utimilifu) Bila kanisa, kusudi linabaki mbinguni bila njia ya kufika duniani.

Efeso 3 :10-11 “Ili sasa kwa njia ya kanisa, hekima ya Mungu yenye namna nyingi ijulikane...”

Ufunuo mkubwa : Mungu hakuamua kuonyesha kusudi lake kwa njia ya malaika, bali kwa njia ya kanisa. ☞

3. KANISA LINABEBA KUSUDI LA UFALME WA MUNGU.

Luka 17 :21 “Ufalme wa Mungu umo ndani yenu.” Ufunuo : Kanisa linabeba : mamlaka ya ufalme maadili ya ufalme nguvu ya ufalme ujumbe wa ufalme. ☞ Kwa hiyo, kanisa ni behewa la serikali ya mbinguni duniani. Mpaka ukabilifu wa Ufalme wa mungu kule Hatimani. (sasa ufalme wa Mungu uko pamoja na wanadamu) Ndiyo maana shetani hashambuli watu tu, anashambulia kanisa, kwa sababu ndilo linalobeba kusudi.

4. BEHEWA HALISAFIRI KWA AJILI YAKE, BALI KWA AJILI YA MZIGO WAKE

Ufunuo wa kina : Behewa halisifiwa kwa rangi yake, lina thamani kwa sababu ya kile linachobeba. ☞ Vivyo hivyo : Kanisa halipo kwa ajili ya : Majengo, programu, majina ya madhehebu

Lipo kwa ajili ya : wokovu wa watu ufunuo wa Kristo uenezaji wa ufalme. Kanisa lisiloelewa mzigo wake, huanza kujipamba badala ya kusonga.

TAMKO LA KINABII LA KUFUNDISHA : Kanisa ni chombo cha mbinguni kilichobebwa na watu wa duniani, ili kusudi la milele la Mungu lifike kwenye vizazi, kisha mpaka kwente hatima. Kwa hio kila kizazi kina wajibu wa kuhakikisha behewa halisimami njiani.

(K.P.3) KANISA KAMA BEHEWA LA KIHISTORIA LINALOBEBA KUSUDI LA MUNGU : KUTOKA EDENI HADI YERUSALEMU MPYA

DAI LA KITHEOLOJIA (THEOLOGICAL THESIS) : Kanisa si tukio la Agano Jipya tu, bali ni chombo cha kihistoria na cha kiungu ambacho Mungu alikiteua tangu kabla ya misingi ya ulimwengu, ili kisafirisha, kihifadhi, na kikamilishe kusudi lake la milele kutoka Mwanzo hadi Ufunuo. Efeso 1 :4,10 “alivyotuchagua katika yeye kabla ya kuwekwa misingi ya, ulimwengu ili katika utimilifu wa nyakati, vitu vyote vikutanike katika Kristo.” Ufunuo : Kusudi lilikuwepo kabla ya Edeni, lakini utekelezaji wake ulianza Edeni, na chombo cha utekelezaji wake ni jamii ya waliokombolewa kanisa.

1. EDENI : KANISA KATIKA UMBILE LA MBEGU Mwa 1 :26-28

Kitheolojia : Edeni haikuwa tu bustani, bali ilikuwa hekalu le kwanza, na Adamu hakuwa tu mkulima, alikuwa kuhani na mfalme kwa pamoja. ☞ Hapa tunaona : jamii takatifu chini ya mamlaka ya Mungu ikiakisi sura

yake. Hii ndiyo DNA ya kanisa kabla ya kuanguka. Kanisa halikubuniwa Pentekoste, Pentekoste ilirudisha kile Edeni ilipoteza. Ikumbukwe kwamba pale Edeni Adamu ni mfano wa Yesu, Eva mfano wa Kanisa. Kama vile udhaifu wa Eva ulivyo letea Adamu hasara katika kile aliwa ameletewa na Mungu kufanya, ndivyo udhaifu wa kanisa unaitea hasara Yesu katika kile alivyotumwa na baba yake. 1kor 15 :24-28, ili kwamba yesu afanikiwe katika mishene alio pewa na baba yake, anaitaji kanisa amabalo si dhaifu kama Eva, ao lenye kujaa mapungufu. Baali anaitaji kanisa lenye lina uimara wa kutosaliti imani, na kuwa na bidii katika kusukuma bila kuchoka, bila kuvunjika moyo.

2. BAADA YA ANGUKO : BEHEWA LINAANZA KUSAFIRI KUPITIA AGANO : Mwa 3 :15 kutoka kipindi cha bila dhambi hadi, kipindi cha dhamiri kanisa lilianza kusafiri. Kwahio kuanguka kwa Adamu hakukuzuwiya kusudi la Mungu kusafiri. Mungu hakubadilisha kusudi, alibadilisha mkondo wa utekelezaji. Kama hamutasukuma kusudi lamungu ambalo Mungu amewaitia, Mungu hatabadili kusudi atawabadilisha, niyi. Kuanguka kwa sauli hakukubadili kusudi baali mungu alibadilisha msukumaji. Sauli alibaki kuwa Mfalme lakini alisha badilishwa tayari. Kama mungu akiona hausukume tena utabaki na jina la mskukumaji ila mungu atakuwa hakuthamini tena.

3. KANISA KATIKA HISTORIA : CHOMBO CHA KUENDELEZA KUSUDI 1kori 3 :9 “Ninyi ni watenda kazi pamoja na Mungu.” Kitheolojia ya historia : Mungu ameamua : kutofanya kazi peke yake bali kupitia watu waliokombolewa. Hii inaitwa : Co-mission of God and Church (Mungu na kanisa wakifanya kazi pamoja katika historia). Ndiyo maana : kila kizazi ni kituo cha mpito cha behewa.

Kanisa limekuwa kivuli katika vipindi vitano vya agano la kale, Ndo 7 :3 behewa hili lilikuwa likisukumwa na watu wa kizazi kimoja tu. Katika vipindi vitano. Wakati behewa lilisafiki mpaka kipindi cha saita, Yesu mwenyewe alishuka ili kufunuwa kile kilichokuwa kivuli kuwa kitu halisi. Kusudi wasukumaji waelewe kile wanacho kisukuma, na faida yake na kule kinako elekea, ili waweze kuwa wasukumaji wazuri.

Ni kama udhaifu wa kusukumwa kwa wale agano la kale, nisababu, walikuwa katika kusukuma kusudi lenye kuwa ni kivuli, wakasuma kile wasicho kijuwa vizuri wakafeli.

Ufunuo : kama umeitwa na yesu kuwa msukumaji na hautambue kile unacho kisukuma basi utasukuma vibaya, uo utasukuma kwa uzembe, ao uweke mkono kama mwenye kusuma na hausukume kitu, ao uwaharibu wasukumaji, wazuri kusudi behewa lizame. (yule mtumishi aliona bwana kakawiya akaanza kupiga wengine) Mungu anachokitaka kwetu ni :

Kanisa si jengo, ni mfumo wa Mungu wa kuendesha kusudi. Kukataa wajibu katika kanisa, ni kukataa kushiriki katika kusudi la milele. Inakufanya Kutumikia kwa uzembe, na kuchelewesha safari ya vizazi vijavyo. **TAHADHARI YA KITHEOLOJIA** Heb 12 :1 “tukimbie kwa saburi yale mashindano” Hatari kubwa si adui, ni kuchoka kwa wasukumaji. Kanisa halisimami kwa sababu ya mapepo, linasimama kwa sababu ya : kukosa maono kupoteza upendo kuchoka kiroho.

KAULI YA KUFUNGA (PROPHETIC STATEMENT) kwa kuwa Tuliikuta behewa likitembea, hatutaliacha likisimama. Tutalisukuma kwa damu, machozi na utiifu, hadi tukabidhi kwa kizazi kijacho, hadi siku Kristo atakapolipokea katika Yerusalemu Mpya.

(K.P.4) KANISA KAMA BEHEWA LA KIMUNGU LINALOSAFIRISHA HISTORIA YA MUNGU DUNIANI

☞ Kanisa si taasisi tu ya ibada, ☞ si jengo, ☞ si dhehebu, ☞ bali ni chombo cha kimungu kinachosafirisha mpango wa Mungu ndani ya historia ya wanadamu. Bila kanisa hakuna historia ya dunia. Historia ya dunia ina anza na kanisa edeni, na mwisho historia ya dunia itaisha kanisa likitoka duniani. Kwahio kujitolea kusukuma kwa nguvu, inakufanya kuwa mshiriki wa mpango wa mipango mikuu ya kimungu.

(KP.5) MUNGU ANATAFUTA WATUMISHI WATAKAOWEKA MIKONO YAO KWENYE BEHEWA ILI LIFIKIE HATIMA YAKE

TAMKO KUU LA KITHEOLOJIA : Kusudi la Mungu haliendi kwa matamko peke yake, linaenda kwa mikono ya watu waliokubali kubeba mzigo. Yak 2 :18 “Nitaonyesha imani yangu kwa matendo yangu.” Ufunuo : Behewa la kusudi haliendi kwa maombi tu, linaenda kwa utiifu unaochukua hatua.

I. MIKONO : ISHARA YA USHIRIKA WA MWANADAMU KATIKA KAZI YA MUNGU

II. YESU ALIHITAJI MIKONO YA WANAFUNZI ILI KAZI IENDELEE Yoh 6 :11 Yesu alibariki mikate, lakini wanafunzi ndio waliogawa. Mat 14 :16 “Wapeni ninyi chakula.” Ufunuo mzito : Yesu hakuomba chakula kishuke kutoka mbinguni, alitumia mikono ya wanafunzi wake. ☞ Vivyo hivyo leo : Yesu bado ana nguvu, lakini anatafuta mikono ya kanisa.

III. SHERIA YA MZIGO : KUSUDI HUCHUKUA NGUVU ZA MWANADAMU gal 6:2 “Chukulianeni mizigo ”Ufunuo wa kina: Kusudi ni mzigo wa kiroho unaohitaji: mabega mikono mioyo iliyo tayari Ndiyo maana: watu wa faraja hukaa ndani ya behewa watu wa wito hukaa nyuma wakisukuma ☞ Bila wasukumaji: behewa hubaki zito, na safari husimama.

IV. ROHO MTAKATIFU HUFANYA KAZI KUPITIA MIKONO ILIYOJITOA Ezeieli 37:10 Roho alipuliza, lakini Nabii alinena kwa utiifu. Ndo 13 :2-3 Roho alisema, lakini kanisa likaweka mikono na kutuma. Ufunuo : Roho hutoa nguvu, lakini watu hutoa utiifu wa vitendo. Roho na kanisa : ni washirika wa safari moja.

V. HATARI YA WATUMISHI WASIOGUSA BEHEWA : Watumishi wanapokataa mzigo : linataka baraka bila kazi linaomba matokeo bila kujitoa linataka miujiza bila misheni Mith 24:30–34 Shamba la mtu mvivu limejaa miiba. Ufunuo : Mungu haachi kusudi, lakini kizazi kinaweza kukosa heshima ya kulibeba. Behewa litaendelea, lakini majina yanaweza kubadilika.

UFUNUO WA KITHEOLOJIA YA HUDUMA : Mungu hutimiza kazi yake duniani kwa kuunganisha :nguvu ya mbinguni na utiifu wa wanadamu. Hii huitwa : ☞ Incarnational Mission (utume unaoishi ndani ya mwili wa watu) Kama Kristo alivaa mwili, ndivyo kusudi lake leo linavaa miili ya watumishi. Kwa hio Maombi bila mikono ni bure, maono bila utiifu ni mawazo, lakini maono yaliyo na mikono ya kujitoa hugeuka kuwa historia ya wokovu.

(K.P 6) VIZAZI KATIKA SAFARI YA KUSUDI : KILA KIZAZI NI KITUO CHA KUSUKUMA BEHEWA

DAI KUU LA KITHEOLOJIA : Mungu hafanyi kazi yake kwa mtu mmoja, wala kwa kizazi kimoja, bali kwa mnyororo wa vizazi vinavyokabidhiana mzigo wa kusudi. Kila kizazi kina wajibu wa kusukuma behewa kwa umbali uliopangiwa na mbinguni. Zab 145:4 “Kizazi kimoja kitasifu kazi zako kwa kingine...”

Ufunuo : Kusudi la Mungu halikatwi na kifo cha mtu, lakini linaweza kucheleweshwa na uzembe wa kizazi.

I. MUNGU HUPIMA HISTORIA KWA VIPINDI, SIO TU KWA WATU ndo 13 :36 “Daudi alipokwisha kutimiza kusudi la Mungu katika kizazi chake...”

Kitheolojia : Daudi hakutimiza kusudi lote la Mungu, alitimizia sehemu ya kizazi chake.

☞ Hii inaonyesha : kuna kipimo cha kusudi kwa kila kizazi. Hakuna kizazi kinachobeba yote, na hakuna kinachoruhusiwa kubeba sifuri.

II. BEHEWA HAIKABIDHIWI KWA WENYE NGUVU, BALI KWA WENYE UAMINIFU 2 Tim 2 :2 “Weka kwa watu waaminifu, watakaoweza kuwafundisha wengine.”

Ufunuo : Mungu halinzi kusudi lake kwa miujiza, analilinda kwa urithishaji wa kiroho.

Ndiyo maana : kanisa lisilo na wanafunzi, ni behewa linalokaribia kusimama.

III. HATARI YA KIZAZI KINACHOKAA NDANI YA URITHI BILA KUSUKUMA Waamuzi 2 :10

“Kikasimama kizazi kisichomjua Bwana...” Kizazi hiki : kilirithi ushindi lakini hakujenga utii

Ufunuo mzito : Kizazi kinaweza kuishi kwenye matunda ya mateso ya wengine, lakini kikafa bila kuzaa chake. Hapo ndipo behewa husimama.

IV. KILA KIZAZI HUWA NA MTHANI WAKE WA KUSUDI Neh 4:17 “Kwa mkono mmoja walifanya kazi, kwa mwingine walishika silaha.”

Kitheolojia : Kizazi hakichagui mapambano yake, lakini kinachagua jibu lake kwa wito wa Mungu. ☞ Wengine hujenga, wengine hulinda, wengine hutuma, lakini wote ni wasukumaji wa sehemu ya safari.

V. KIZAZI CHA LEO NI DARaja, SIO MWISHO Waebrania 11:39-40 “Mungu alikusudia kitu kilicho bora zaidi pamoja nasi.”

Ufunuo : Hatuitwi kukamilisha kila kitu, lakini tunaitwa kutozuia kinachofuata. ☞ Huduma isiyoandaa warithi inajenga ukuta badala ya daraja.

VI. JINSI YA KUANDAA KIZAZI KINACHOFUATA KUSUKUMA BEHEWA

1. Urithishaji wa maono, si majina Yoeli 2 :28
2. Uhamisho wa mzigo, si majengo 2 Wafalme 2 :9
3. Uundaji wa tabia kabla ya cheo Luka 16 :10

Ufunuo : Unapofundisha watu kufanya, unajenga kazi. Unapowafundisha kuwa, unajenga historia.

VII. DHAMBI KUBWA YA KIHISTORIA : KIZAZI KINACHOJILINDA BADALA YA KUSUKUMA

Mathayo 25 :25 “Nikaificha talanta yako...”

Hii ni teolojia ya hofu : hofu ya kupoteza nafasi hofu ya kushindana hofu ya warithi Lakini kusudi la Mungu Halihifadhiwa kwa kuficha, linasogezwa kwa kuachilia.

VIII. KAULI YA KINABII KWA KIZAZI CHA LEO Hatutakuwa kizazi cha kukumbukwa kwa majengo, bali kwa warithi. Sio kwa ukubwa wa mikutano, bali kwa umbali wa behewa tuliosukuma.

(K.P.7) MASHAHIDI WA HISTORIA : WATUMISHI WALIOSUKUMA BEHEWA BAADA YA MITUME (KARNE YA 1 HADI LEO)

DAI KUU LA KITHEOLOJIA : Mungu hakuwahi kuacha behewa lake bila wasukumaji. Katika kila kizazi, aliinua watu waliokuwa tayari. Kulipa gharama ili kusudi lisimame. Waebrania 12 :1 “Tuna wingu kubwa la mashahidi...” Ufunuo : Historia ya kanisa si hadithi ya taasisi, ni hadithi ya watu waliokubali kuwa daraja la kusudi.

I. KARNE ZA MWANZO : WASUKUMAJI WA DAMU (WAFIA DINI) Hawa waliishi wakati Ukristo ulikuwa haramu.

Stefano Matendo 7 Kifo chake kiligeuka kuwa mbegu ya uamsho. Polycarp wa Smirna Aliuawa kwa kukataa kumkana Kristo. Perpetua na Felicity Wanawake waliokufa kwa imani yao.

☞ Ufunuo : Katika hatua hii, behewa lilisukumwa kwa damu ya mashahidi, na damu ikawa mbolea ya injili.

II. ENZI YA MAFUNDISHO : WALINZI WA IMANI

Baada ya mateso, adui alibadilisha mbinu : akaja na mafundisho potofu.

Athanasius, Alisimama kutetea uungu wa Kristo. Augustine wa Hippo, Aliunganisha imani na akili (theologia ya kina). ☞ Ufunuo : Kizazi hiki kilisukuma behewa kwa mafundisho sahihi, Kwa sababu bila kweli, moto hupotea.

III. ENZI YA MATENGENEZO (REFORMATION): WASUKUMAJI WA KWELI DHIDI YA MFUMO

Martin Luther Aliamsha tena wokovu kwa neema. John Calvin Alijenga teolojia ya mamlaka ya Neno.

☞ Hawa walipoteza : usalama heshima lakini walihifadhi : mwelekeo wa kusudi. Ufunuo : Wakati mfumo unapoanza kubeba jina la Mungu bila moyo wa Mungu, Mungu huinua wasukumaji wa mapinduzi ya kiroho.

IV. ENZI YA UTUME WA DUNIA : WASUKUMAJI WA MIPAKA

William Carey : Alipeleka injili Asia ; huitwa baba wa utume wa kisasa.

Hudson Taylor : Aliingia ndani ya China, akivaa kama Wachina.

☞ Ufunuo : Behewa lilivuka mipaka ya lugha, rangi na tamaduni, kwa sababu kulikuwa na watu waliokubali kuwa dhabihu hai.

V. ENZI YA UAMSHO : WASUKUMAJI WA MOTO WA ROHO

John Wesley Aliamsha Uingereza kwa utakatifu. Charles Finney Alihubiri toba ya kweli na mabadiliko ya jamii. Uamsho wa Azusa Street Uliamsha harakati za Pentekoste duniani. ☞ Ufunuo : Wakati kanisa linapokuwa baridi, Mungu hasukumi behewa kwa mipango, analichoma kwa moto wa Roho.

☞ VI. ENZI YA KANISA LA ULIMWENGU : WASUKUMAJI WA KIMYA

Katika karne za hivi karibuni : wachungaji wa vijijini wamisionari wasiojulikana waombaji wa usiku walimu wa watoto Ufunuo wa kina : Sio wasukumaji wote wana majina kwenye vitabu, lakini wote wana majina kwenye kitabu cha uzima. Behewa linasogezwa pia na wale ambao : Hawajulikani, lakini hawakukataa wito.

VII. UFUNUO WA KITHEOLOJIA YA HISTORIA : Mungu hubadilisha aina ya wasukumaji kulingana na mahitaji ya wakati :

wakati wa mateso mashahidi wakati wa upotovu walimu wa kweli wakati wa giza warekebishaji wakati wa upanuzi wamisionari wakati wa baridi waamsho ☞ Lakini kusudi ni moja, na behewa ni lile lile.

VIII. SWALI LA KINABII KWA KIZAZI CHA LEO Ikiwa vizazi vilivyopita vilisukuma kwa damu, kwa uhamisho, kwa mateso, sisi tutasukuma kwa nini ? Luka 12 :48 “Aliyepewa mengi, atatakiwa mengi.”

Ufunuo mzito : Kizazi chenye rasilimali nyingi kina hatari ya kuwa na kujitoa kidogo.

IX. KAULI YA KUFUNGA (PROPHETIC CHALLENGE) Hatuitwi kuwa watazamaji wa historia ya wokovu, bali waandishi wa sura yake inayofuata. Behewa lipo mikononi mwetu sasa. Kizazi kijacho kitasema nini kuhusu sisi ?

(K.P.8) WITO WA KIZAZI CHA LEO : SASA NI ZAMU YETU KUSUKUMA BEHEWA LA KUSUDI LA MUNGU

DAI KUU LA KINABII Kila kizazi hupokea behewa likiwa katika mwendo fulani. Hakuna kizazi kinachoanza safari, na hakuna kinachoruhusiwa kuisimamisha. Kizazi cha leo kimeitwa si kuabudu historia, bali kuibeba mbele. Amuzi 2:7 “Watu walimtumikia Bwana siku zote za YOSHUA...”

Ufunuo : Huduma ya kizazi kimoja haiwezi kuchukua nafasi ya utiifu wa kizazi kingine.

I. KILA KIZAZI HUCHAGUA NAFASI YAKE DHANI YA BEHEWA Kuna nafasi tatu za kiroho :

1. Walioko mbele wanaoongoza kusukuma Hawa ni wa maono, wa mzigo, wa maamuzi magumu.

2. Walioko ndani wanaonufaika na mwendo Wanabarikiwa na matunda ya kazi ya wengine.

3. Waliokaa pembeni watazamaji wa historia Hawa hawazuii, lakini pia hawasogezi. Ezeieli 22 :30

“Nalitafuta mtu wa kusimama pengoni...” Ufunuo mzito : Mungu hatatafuta taasisi, anatafuta watu wa kusimama pengoni.

II. GHARAMA YA KUSUKUMA BEHEWA KATIKA KIZAZI HIKI

Luka 14 :27 “Asiyechukua msalaba wake... hawezi kuwa mwanafunzi wangu.” Kusukuma behewa kunagharimu :

(a) Kufa kwa ajenda binafsi Mipango mizuri lakini si ya Mungu huwa lazima ife.

(b) Kukubali kutokueleweka Wengi hawataelewa kwa nini unajitoa kiasi hicho.

(c) Kupoteza faraja Kusudi la Mungu halikai mahali pa starehe. Behewa halisogei kwenye sakafu laini, linasogea kwenye ardhi ya dhabihu.

III. HATARI KUBWA YA KIZAZI CHA LEO : SHUGHULI BILA MWELEKEO Amosi 8:11 “Nitaleta njaa... si ya chakula, bali ya kusikia neno la Bwana.”

Kizazi hiki kina : mikutano mingi programu nyingi mitandao mingi lakini kiko kwenye hatari ya: kukosa mwelekeo wa kusudi. Ufunuo : Unaweza kuwa na shughuli nyingi za kanisa lakini behewa likiwa limesimama.

IV. MUNGU HUTAFUTA SIO TU WALIO NA UWEZO, BALI WALIO TAYARI Isaya 6 :8 “Nitume mimi.” Kitheolojia ya wito : Mungu haulizi kwanza : “Una nguvu kiasi gani ?” anauliza : “Je, moyo wako uko tayari ?” Ufunuo : Utayari huanza kabla ya uwezo, na utiifu huleta upako.

V. KANISA LISIPOSUKUMA, NANI ATASUKUMA ? Mathayo 5 :13-14 “Ninyi ni chumvi... ninyi ni nuru...” Ikiwa kanisa : halisimami kwa haki halisemi kwa kweli halitembei kwa utakatifu ☞ Dunia haina mpango mbadala. Ufunuo wa kutisha : Hakuna behewa lingine la kusudi, hakuna njia ya mkato, hakuna chombo cha ziada.

VI. SAA YA AGANO : KURUDISHA MOYO KWA KUSUDI 2 Mambo ya Nyakati 15 :12 “Wakaingia katika agano la kumtafuta Bwana kwa mioyo yao yote.” Hapa ndipo somo linageuka kuwa : madhabahu maombi toba ya watumishi

Ufunuo : Kabla ya Mungu kuleta uamsho kwa kanisa, huleta mshtuko wa dhamiri kwa viongozi.

VII. KUSUKUMA BEHEWA HADI MWISHO : UAMINIFU WA MILELE Ufunuo 2 :10 “Uwe mwaminifu hata kufa...” Mungu hatupimi kwa : ukubwa wa huduma idadi ya watu anatupima kwa : uaminifu kwa kile alichotukabidhi. Hata kama : hatuoni matunda yote hatupigi makofi mbinguni kuna kauli moja tu : “Vema, mtumwa mwema na mwaminifu.”

VIII. TAMKO KUBWA LA KINABII KWA KIZAZI CHA LEO

Hatutakuwa kizazi cha kelele, bali kizazi cha mzigo. Hatutajulikana kwa majukwaa, bali kwa makovu ya utiifu. Na tutakapokabidhi behewa kwa wanaokuja, hawatakuta limesimama, bali likiwa kwenye mwendo.

IX. SALA YA KUFUNGA SOMO (UNaweza KUITUMIA MOJA KWA MOJA)

Ee Baba wa vizazi, tunakiri kuwa mara nyingi tumependa baraka zako kuliko kusudi lako. Leo tunarudi kwenye madhabahu ya wito. Tunasema : tuko tayari kusukuma, hata kama hatutaonekana, hata kama hatutasifiwa. Tufanye kuwa mabega ya kusudi, si watazamaji wa historia. Tumia kizazi chetu kwa utukufu wako, hadi behewa lifike kwenye Yerusalemu Mpya. Katika jina la Yesu, Amina.

(K.P.9) WASUKUMAJI WA KWELI vs WASUKUMAJI WA JINA TU KATIKA BEHEWA LA KUSUDI LA MUNGU

I. MSINGI WA KITHEOLOJIA : MUNGU HUFANYA KAZI KUPITIA “MABAKI” SIO UMATI

Warumi 11 :5 “Kuna mabaki kwa kadiri ya neema.” Kitheolojia ya historia inaonyesha :

Mungu husukuma hatua kubwa za kusudi lake kupitia wachache waliowekwa wakfu, si wengi waliopo karibu na kazi. Ufunuo : Behewa la kusudi halisukumwi na idadi, Linasukumwi na uzito wa kujitoa.

II. WASUKUMAJI WA KWELI : WATU WALIOFUNGWA NA KUSUDI, SIO FAIDA

1. Wamefungwa na mzigo wa Mungu (Divine Burden) Yeremia 20 :9 “Kulikuwa kama moto ndani ya mifupa yangu.” Huu ni mzigo wa mbinguni (heavenly compulsion).

Haufundishwi darasani, haupewi kwa cheti, huwekwa na Roho moyoni.

☞ Mtu asiye na mzigo wa ndani hawezi kuwa msukumaji wa kweli hata akiwa na kipawa kikubwa.

2. Hutii hata bila kushangiliwa Waebrania 11:8 “Ibrahimu alitii asijue anakokwenda.”

Kitheolojia : Utii wa kweli hutangulia uelewa kamili.

Wasukumaji wa kweli : hawahitaji makofi hawahitaji jukwaa wanahitaji tu idhini ya Mungu

3. Hujitoa hata kama hawataona matunda Waebrania 11 :13 “Hawakupata ahadi, lakini waliiona kwa mbali.” Hii ni teolojia ya vizazi : Mtu hufanya kazi, lakini kizazi kingine huvuna. Msukumaji wa kweli hufurahia kuandaa barabara kwa watu asiyowajua.

III. WASUKUMAJI WA JINA TU : WATU WA MFUMO BILA MOTO

1. Wako karibu na kazi, lakini mbali na moyo wa Mungu Isaya 29 :13 “Wananiheshimu kwa midomo, lakini mioyo yao iko mbali.”Hawa ni watu wa : ratiba za kanisa taratibu za huduma vyeo vya kiutumishi lakini hawana ushirika wa ndani na Mungu. Ufunuo mzito : Unaweza kufanya kazi ya Mungu bila kuwa na mzigo wa Mungu.

2. Hupenda matunda ya huduma kuliko gharama ya huduma Yohana 6:26 “Mnanitafuta si kwa sababu ya ishara, bali kwa sababu mlila mikate.” Hawa hutafuta : heshima nafasi manufaa lakini si: kuvunjika kufa nafsi kubeba mzigo ☞ Wanataka kukaa ndani ya behewa, lakini hawataki kulisukuma.

3. Hucheleweshwa safari ya kusudi Hesabu 14:1- 4 Israeli hawakurudisha nyuma wao tu, walichelewesha kizazi kizima. Ufunuo wa kutisha : Kutokujitoa kwa mtu mmoja kunaweza kuchelewesha wengi.

IV. TOFAUTI YA NDANI : WITO vs KAZI Warumi 11:29 “Karama na wito wa Mungu havina majuto.”

Kitheolojia : Wito ni wa mbinguni, kazi ni ya kibinadamu. Watu wengi wako kazini, lakini wako nje ya wito wao. ☞ Behewa halihitaji wafanyakazi tu, linahitaji watu wa wito.

V. HATARI YA KIROHO : KUWA KATIKA MWENDO LAKINI NJE YA MWELEKEO Mat 7:22-23

“Kwa jina lako hatukutoa pepo ?”

Hawa walikuwa na : huduma nguvu matokeo lakini hawakuwa na : uhusiano utiifu wa ndani

Ufunuo : Unaweza kusukuma kwa nguvu, lakini kama mwelekeo si wa Mungu, unasukuma nje ya kusudi.

VI. MLANGO WA TOBA NA MABADILIKO : KUTOKA MSUKUMAJI WA JINA MSUKUMAJI WA KWELI Hatua za kiroho:

1. Kukutana upya na utakatifu wa Mungu saya 6:5

2. Kuvunjika kwa utambulisho wa zamani Wagalatia 2:20

3. Kuingia katika utii wa gharama Luka 9:23 Hapa mtu havuki cheo, anavuka nafsi yake mwenyewe.

(K.P 10) MAONO YA KIMUNGU : RAMANI YA BEHEWA KATIKA SAFARI YA KUSUDI LA MUNGU

DAI KUU LA KITHEOLOJIA : Maono si wazo zuri la mchungaji, bali ni ufunuo wa mbinguni unaoonyesha mwelekeo wa kusudi la Mungu kwa kizazi fulani. Bila maono, behewa lipo, nguvu ipo, watu wapo, lakini mwelekeo haupo. Mithali 29:18 “Pasipo maono, watu hupotea (huachilia nidhamu).”

Ufunuo : Watu hawapotei kwa kukosa shughuli, wanapotea kwa kukosa mwelekeo wa mbinguni.

I. MAONO KAMA RAMANI, SIO TU MSUKUMO Kutoka 25 : 9 “Utafanya sawasawa na mfano nikuonyeshao...” Kitheolojia : Mungu hafurahii juhudi zisizo na mpango wa mbinguni. Hutoa kwanza mfano, ndipo anataka utekelezaji. Behewa la kusudi haliendeshwi kwa nguvu tu, linaendeshwa kwa ufunuo wa mwelekeo.

II. MAONO HUTOKA MBINGUNI, LAKINI HUTEKELEZWA DUNIANI Hab 2:2-3 “Andika maono, kwa maana hayana budi kungoja wakati wake.” Ufunuo wa kina : Maono yana asili ya mbinguni, lakini yana kalenda ya duniani. Ndiyo maana : kuna wakati wa kuona, na kuna wakati wa kusukuma.

Watu wengi huona, lakini wachache huendelea kusukuma hadi wakati utimie.

III. MAONO NI URITHI WA KIZAZI, SIO MALI YA MTU Yoeli 2:28 “Wazee wataota ndoto, vijana wataona maono...” Kitheolojia ya vizazi : Mungu hasambazi kusudi kwa mtu mmoja, analisambaza kwa miili ya vizazi. Hii ina maana : Mmoja huanzisha Wengine huendeleza Wengine hukamilisha ☞ Maono ya kweli hayafungi watu kwa mtu, yanawafunga kwa kusudi.

IV. MAONO HUYAPIMA MOYO KABLA YA KUJENGA KAZI Kumbukumbu 8:2 “Bwana alikuongoza jangwani ili akujaribu, ajue yaliyomo moyoni mwako.” Ufunuo mzito : Kabla Mungu hajakuaminisha kusukuma mbele, atakupitisha kwanza kwenye michakato ya kuvunjwa. ☞ Maono makubwa bila tabia iliyotakaswa huzalisha maafa makubwa. Ndiyo maana : si wote wanaoona, wanaoaminiwa kusukuma.

V. TOFAUTI YA MAONO YA MUNGU NA NDOTO ZA BINADAMU Yeremia 23:21 “Sikuwatuma, lakini walikimbia.” Maono ya Mungu : Hutoka kwenye ushirika na Mungu Huletea heshima Kristo, si mtu Huhitaji muda, si haraka ya umaarufu Ndoto za mtu : Hutoka kwenye shinikizo la ushindani Hujenga jina la mtu Hutafuta matokeo ya haraka Ufunuo : Unaweza kuwa unafanya kazi kubwa, lakini nje ya ramani ya mbinguni. Na nguvu nje ya mwelekeo ni hatari kuliko udhaifu.

VI. MAONO NA UTIIFU : INJINI NA MAFUTA YA BEHEWA Zekaria 4:6 “Si kwa nguvu wala kwa uwezo, bali kwa Roho wangu.” Kitheolojia ya uendeshaji wa kusudi : Roho Mtakatifu hutoa nguvu, lakini utiifu huamua umbali. ☞ Watu wengi wanaanza vizuri, lakini hushindwa kufika mbali kwa sababu utiifu wao ni wa msimu, si wa maisha.

VII. MAONO HUYALINDA KANISA DHIDI YA KUPOTEA NJIANI Waefeso 4:14 “Tusitupwe huku na huku kwa kila upepo wa mafundisho.” Ufunuo : Kanisa lisilo na maono ya Mungu : hukimbiza mitindo huiga wengine hupoteza utambulisho Lakini kanisa lenye maono : linajua linasukuma kuelekea wapi, hata kama njia ni ngumu.

VIII. KAULI YA KINABII KWA VIONGOZI Maono si pambo la jukwaani, ni mzigo wa moyo. Yatakufanya uendelee hata pale ambapo hakuna anayekuona, hakuna anayekushangilia, lakini mbinguni zinaandika.

(K.P.11) SEHEMU YA 1 : KUSUDI LA MUNGU NI SAFARI, SI TUKIO : Isaya 46 :10 “Shauri langu litasimama, nami nitatenda mapenzi yangu yote.”

Ufunuo : Kusudi la Mungu si jambo la ghafla, ni mchakato wa kihistoria unaosukumwa hatua kwa hatua.

☞ Behewa haliruki hadi mwisho ; linaenda kituo baada ya kituo.

☞ Kila kizazi hupewa kipande cha safari, si ramani yote.

Matendo 13 :36 : “Daudi alipokwisha kuitumikia shauri la Mungu katika kizazi chake...”

Kwa Kigiriki : Hypēretēs tē boulē tou Theou = alihudumia mpango wa Mungu, si mpango wake mwenyewe. Daudi hakumaliza mpango wa Mungu, bali alichangia katika zamu yake.

SEHEMU YA 2 : BEHEWA KAMA KIVULI KATIKA AGANO LA KALE : Wakolosai 2 :17 “Hayo ni kivuli cha mambo yajayo, bali mwili ni wa Kristo.” Ufunuo : Katika Agano la Kale :

1. Musa alisukuma kwa sheria

2. Yoshua alisukuma kwa urithi wa nchi
3. Manabii walisukuma kwa ahadi za Masihi

Walikuwa wanalikusuma behewa la ahadi, lakini hawakuona mwisho wake. Waebrania 11:13 “Wote hawa walikufa katika imani, wasijapokea ahadi...” Hii ni siri kubwa : Watu wanaweza kuwa waaminifu sana, lakini wasione utimilifu wa kile walichokianza. Lakini bado wanahesabiwa mashujaa wa imani.

SEHEMU YA 7 : WASUKUMAJI WA JINA TU (DANGEROUS PUSHERS) Ezekieli 34 : 2-3 “Mnajilisha wenyewe, hamlishi kondoo...” Aina za “wasukumaji wa jina tu” :

1. Wanao kaa juu ya behewa Wanatumia huduma kama : chanzo cha heshima biashara jukwaa la umaarufu Lakini hawabebi mzigo wa maono.
2. Wanaopiga kelele bila kusukuma Math7 : 22 “Kwa jina lako tulitabiri...” Lakini Yesu asema : sikuwajua. Kelele za kiroho maendeleo ya kusudi.
3. Wanaokatiza kizazi kijacho Hawafundishi, hawakabidhi, hawatoi nafasi. Hawa si wasukumaji, ni vizuizi vya reli.

SEHEMU YA 8 : KUSUDI LA MWISHO BEHEWA LIFIKE MATAIFA YOTE

Ufunuo 7 : 9 “Kila taifa, kabila, jamaa na lugha...” Mwisho wa safari si kanisa letu, si huduma yetu, bali utukufu wa Kristo katika mataifa yote. Kama huduma inaishia kwenye mipaka ya jina letu, basi tumesahau reli ya kusudi la Mungu.

HITIMISHO LA KINABII

- ☞ Hatukuitwa kukaa, tuliitwa kusukuma.
- ☞ Hatukuitwa kuonekana, tuliitwa kuendeleza.
- ☞ Hatukuitwa kumaliza, bali kuaminika katika zamu yetu. 1 Wakorintho 4:2 “Kinachotakiwa kwa mawakili ni kwamba mtu aonekane mwaminifu.”

(K.P 12) MAONO YA KIMUNGU NGUVU INAYOWEZA KULISUKUMA BEHEWA HADI KUSUDI LAKE

MAONO YA KIMUNGU NGUVU YA NDANI YA MSUKUMAJI WA BEHEWA Mith 29 :18 “ Pasipo maono, watu huacha kujizuia (huangamia).” Kwa Kiebrania : חָזֹן (Chazon) ufunuo wa Kimungu, kuona kile Mungu anakusudia, si ndoto ya mtu. Ufunuo : Maono si wazo zuri la huduma, maono ni sehemu ya kusudi la Mungu kilichofunuliwa kwa mtu ili akitumikie kizazi chake. Bila chazon, watu wanaweza kuwa kanisani, lakini hawajui wanasukuma wapi.

12.1 MAONO HUFANYA MTU AONE MBALI KULIKO KIPINDI CHAKE Mwa 15 : 5 Mungu anamwonyesha Ibrahimu nyota kizazi ambacho hata hatakiona. Ufunuo : Mtu wa maono anafanya kazi kwa ajili ya matokeo ambayo hatawuna yeye mwenyewe. Hii ndiyo roho ya msukumaji wa behewa : anasukuma kwa macho ya kesho, lakini kwa nguvu za leo.

12.2 MAONO HUZAA UJITOAJI, SI MALALAMIKO : Nehemia 2 :17-18 “Njooni tujenge... nao wakatia mikono yao kufanya kazi hiyo njema.” Ukiona maono : hutasubiri hali iwe nzuri hutasubiri msaada uwe mwingi unasukuma hata ukiwa umechoka ☞ Malalamiko ni ishara ya ukosefu wa ufunuo.

12.3 MAONO HUFUNGA MSUKUMAJI NA UTIU, SI HISIA Habakuki 2 : 2-3 “Andika maono kwa maana yatakuja, hayataahirika.” Ufunuo : Maono ya kweli hayafi kwa sababu ya kuchelewa. Yanaishi kwa sababu yalitoka kwa Mungu, si kwa mazingira. Msukumaji wa behewa hasukumi kwa sababu anahisi vizuri, anasukuma kwa sababu ameona kile wengine hawajaona.

6.4 KUITUMIKIA MAONO KUISUKUMA BEHEWA : Matendo 26 :19 “Sikuwa mkaidi kwa maono ya mbinguni.” Paulo hakusema : sikuwa mkaidi kwa wito, Alisema : kwa maono. ☞ Hii ni siri: Kumtii Mungu katika huduma si suala la ratiba, ni suala la uaminifu kwa ufunuo. Kila hatua ya utii ni msukumo mwingine wa behewa.

12.5 MAONO HUFANYA HUDUMA IWE SEHEMU YA MCHAKATO, SI MRADI WA MTU Yoh 5 :19 “Mwana hawezi kufanya neno mwenyewe, ila analoliona Baba akilifanya.” Yesu mwenyewe hakutenda kwa kujitegemea, alitembea ndani ya maono ya Baba. ☞ Huduma isiyo chini ya maono ya Mungu, hugeuka kuwa shughuli ya kidini bila mwelekeo wa kusudi.